

Allophylus cobbe (L.) Raeusch.

วงศ์ SAPINDACEAE

ต่อใส่

ชื่อพื้นเมือง :

ไม้พุ่ม หรือไม้ต้นเล็ก ไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 10 ม. เปลือก สีน้ำตาลหรือออกเทา เรียบ ใบ มี 3 ใบ (ในภาคใต้) ใบกลางมักยาวที่สุด ใบย่อยกว้าง 1.5-22 ซม. ยาว 3-35 ซม. รูปร่างและขนาดแตกต่างกันมาก ส่วนมากรูปสามเหลี่ยมถึงรูปไข่ หรือไข่กลับ ปลายกลมหรือเรียวแหลมสั้น โคนแคบหรือรูปลิ้น ใบข้างมักเบี้ยว ก้านใบสั้น ขอบจักต่างๆกัน (ตั้งแต่เป็นซี่ฟันกลมห่างๆถึงซี่ฟันแหลมคมหลายซี่หรือเกือบเรียบ) ใบแก่เกลี้ยงด้านบน ด้านล่างเกลี้ยงถึงมีขนเส้นไหมหรือขนหยาบ มักมีตุ่มขนที่ซอกเส้นใบ ดอก ขนาด 3-5 มม. เล็ก สีขาว กลิ่นหอมจาง ไม่สมมาตร ดอกแยกเพศ ดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่บนต้นเดียวกัน ออกเป็นช่อไม่แตกแขนง หรือแตกแขนงกระจายคล้ายช่อเชิงลด ยาวได้ถึง 40 ซม. มักออกช่อเดี่ยวที่ง่ามใบ กลีบเลี้ยง 4 กลีบ กว้าง 0.8-2 มม. ยาว 1-2.5 มม. อยู่รวมกันที่ด้านหนึ่งของดอก รูปแถบแคบ ปลายกลมสั้น หรือรูปช้อน สอบแคบยาวไปยังโคน มีรยางค์เล็กๆ 2 อันที่โคนด้านใน เกสรเพศผู้ มี 8 อัน ก้านชูอับเรณูมีขนบางส่วน อยู่เป็นกลุ่มที่ด้านหนึ่งของดอกตรงกับกลีบดอก จานฐานดอกมี 4 พู รูปเกือกม้า โดยส่วนที่เป็นช่องว่างอยู่หน้าเกสรเพศผู้ รังไข่ที่เป็นหมันและมีขนหนาแน่น ดอกเพศเมียมีเกสรเพศผู้ลดรูป รังไข่มี 2 พู ก้านสั้น ไม่มีตุ่มหรือขน ยอดเกสรเพศเมียจักลึก 2 พู ผล ขนาด 0.5-1.3 ซม. สีส้มถึงแดงสดทรงกลมถึงรีกว้าง หรือรูปไข่กลับกว้าง บางที่จักเป็น 2 พู มีกลีบเลี้ยงติดทนที่โคน เนื้อบาง แก่ไม่แตก เมล็ดกลมใหญ่ 1 (พบน้อย 2) เมล็ด ไม่มีเยื่อหุ้มเมล็ด พบทั่วไปในที่ที่อยู่หลายแบบตั้งแต่ที่โล่งตามชายฝั่งทะเลถึงได้ร่มเงาในเรือนยอดชั้นรองในป่าดิบเดิมมีความหลากหลายของชนิดมาก

ข้อมูลอ้างอิง : ไบรด์เนอร์, โทมัส ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

